

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA Z HISTORII

I. Wymagania programowe

Klasa IV

1. W zakresie wymagań programowych uczeń :

- odróżnia przeszłość, teraźniejszość i przyszłość;
- posługuje się podstawowymi określeniami czasu historycznego: epoka, okres p.n.e., okres n.e., tysiąclecie, wiek, rok;
- zbiera informacje na temat historii swojej rodziny, gromadzi i opowiada o pamiątkach rodzinnej przeszłości;
- oblicza upływ czasu między wydarzeniami historycznymi;
- umieszcza procesy, zjawiska i fakty historyczne w czasie oraz porządkuje je i ustala związki przyczynowe i skutkowe;
- dostrzega zmiany w życiu politycznym i społecznym oraz ciągłość w rozwoju kulturowym.
- zna i kultywuje tradycje rodzinne;
- poznaje historię i tradycje swojej okolicy i ludzi dla niej szczególnie zasłużonych;
- zna lokalne zabytki i opisuje ich dzieje
- zna symbole narodowe (barwy, godło, hymn narodowy), najważniejsze święta narodowe i państwowe, potrafi wytłumaczyć ich znaczenie;
- zna legendy o początkach państwa polskiego;
- wiąże najważniejsze zabytki i symbole kultury polskiej z właściwymi regionami.
- sytuuje w czasie i opowiada o:
 - księciu Mieszku i czeskiej Dobrawie – chrzcie Polski;
 - Bolesławie Chrobrym – pierwszym królu i zjeździe w Gnieźnie;
 - ostatnim z Piastów – Kazimierzu Wielkim;
 - królowej Jadwidze, Władysławie Jagielle i unii polsko-litewskiej;
 - Zawiszy Czarnym i grunwaldzkim zwycięstwie;
 - Mikołaju Koperniku i krakowskich zakonach;
 - walce z „potopem” szwedzkim – przeorze Augustynie Kordeckim i hetmanie Stefanie Czarnieckim;
 - Janie III Sobieskim pod Wiedniem;
 - Tadeuszu Kościuszcze i kosynierach spod Raławic;
 - Janie Henryku Dąbrowskim i Józefie Wybickim oraz polskim hymnie;
 - Romualdzie Traugucie i powstańczym państwie;
 - laureatce Nagrody Nobla – Marii Skłodowskiej-Curie,
 - Józefie Piłsudskim i jego żołnierzach,
 - Eugeniuszu Kwiatkowskim i budowie Gdyni;
 - „Zośce”, „Alku” i „Rudym”;
 - żołnierzu niezłomnym – Witoldzie Pileckim;
 - papieżu Janie Pawle II;
 - „Solidarności” i jej bohaterach;
- wyjaśnia na czym polega praca historyka;
- mierzy i oblicza czas kalendarzowy;
- rozpoznaje rodzaje źródeł historycznych;
- wyjaśnia dlaczego należy szanować dziedzictwo historyczne;
- odróżnia historię od dziejów legendarnych oraz fakty od opinii.

2. W zakresie treści dodatkowych, nieobowiązkowych, do wyboru – uczeń:

- wymienia plemiona słowiańskie i omawia ich warunki życia na terenie dzisiejszej Polski;
- wskazuje ród Piastów i omawia legendy związane z rodem;
- opisuje okoliczności chrztu Polski: chrystianizacja i przemiany kulturowe na ziemiach polskich; misja św. Wojciecha;

- zna nowe słowa i nowe znaczenie starych słów w języku polskim;
- opisuje wojny z Niemcami: obrona kraju, wojowie; obrona Głogowa;
- wymienia zakony w Polsce i opisuje rozwój piśmiennictwa;
- opisuje rozwój rolnictwa;
- charakteryzuje zamki i rycerze: ich znaczenie, uzbrojenie, obyczaje;
- opisuje złoty wiek kultury polskiej: osiągnięcia architektury i sztuki – Wawel;
- omawia znaczenie Gdańska dla polskiej gospodarki: miasto, port, rozwój handlu zbożem;
- wie dlaczego nazwano Polskę spichlerzem Europy;
- charakteryzuje panowanie Zygmunta III Wazy: Warszawa stolicą Polski;
- opisuje obiady czwartkowe króla Stanisława Augusta Poniatowskiego i rozkwit kultury za ostatniego króla;
- zna okoliczności strajku dzieci we Wrześni: udręki niewoli, germanizacja, rusyfikacja;
- opisuje bitwę warszawską jako ocalenie Polski przed najazdem bolszewickim.

Klasa V

1. W zakresie wymagań programowych uczeń :

- porównuje koczowniczy tryb życia z osiadłym i opisuje skutki rewolucji neolitycznej,
- lokalizuje w czasie i przestrzeni cywilizacje Starożytnego Wschodu (Mezopotamii, Egiptu i Izraela) oraz cywilizacje starożytnej Grecji i Rzymu,
- charakteryzuje strukturę społeczeństwa i system wierzeń w Egipcie, Grecji i starożytnym Izraelu, wyjaśnia różnicę pomiędzy politeizmem a monoteizmem,
- umiejscawia w czasie i porównuje system sprawowania władzy oraz organizacje społeczeństwa w Egipcie, Atenach peryklejskich i Rzymie,
- opisuje postawy społeczeństw starożytnych wobec niewolników i ludów podbitych; 6) charakteryzuje najważniejsze osiągnięcia kultury materialnej i duchowej świata starożytnego w różnych dziedzinach: filozofii, nauce, architekturze, sztuce, literaturze,
- umiejscawia w czasie i przestrzeni narodziny oraz rozprzestrzenianie się chrześcijaństwa. 2. Świat islamski i Bizancjum,
- umiejscawia w czasie i przestrzeni zasięg podbojów arabskich i wyjaśnia wpływ cywilizacji islamskiej na Europę,
- lokalizuje w czasie i przestrzeni cesarstwo bizantyjskie i rozpoznaje osiągnięcia kultury bizantyjskiej (prawo, architektura, sztuka),
- umiejscawia w czasie i przestrzeni państwo Franków,
- umiejscawia w czasie i przestrzeni Niemcy oraz państwa Europy Środkowej i Wschodniej,
- wyjaśnia przyczyny i skutki rozłamu w Kościele w XI wieku oraz opisuje relacje pomiędzy władzą cesarską a papieską,
- przedstawia instytucje systemu lennego, wyjaśnia pojęcie stanu i charakteryzuje podziały społeczne w średniowieczu,
- opisuje warunki życia średniowiecznego miasta i wsi,
- porównuje kulturę rycerską i kulturę miejską, opisuje charakterystyczne cechy wzoru rycerza średniowiecznego, rozpoznaje zabytki kultury średniowiecza, wskazuje różnice pomiędzy stylem romańskim a stylem gotyckim,
- wyjaśnia rolę Kościoła (w tym zakonów) w dziedzinie nauki, architektury, sztuki i życia codziennego,
- sytuuje w czasie i przestrzeni państwo pierwszych Piastów oraz przedstawia jego genezę,
- wyjaśnia okoliczności przyjęcia chrztu przez Piastów oraz następstwa kulturowe, społeczne i polityczne chrystianizacji Polski,
- charakteryzuje rozwój i kryzys monarchii Bolesława Chrobrego i Mieszka II,
- opisuje odbudowę i rozwój państwa Piastów za rządów Kazimierza Odnowiciela i Bolesława Śmiałego,
- przedstawia dokonania Bolesława Krzywoustego; opisuje konflikt z Niemcami,
- opisuje społeczeństwo Polski pierwszych Piastów i wskazuje charakterystyczne cechy monarchii patrymonialnej,
- umieszcza w czasie i przestrzeni Polskę okresu rozbitcia dzielnicowego,
- opisuje przyczyny oraz skutki rozbitcia dzielnicowego,
- porządkuje i umieszcza w czasie najważniejsze wydarzenia związane z relacjami polsko-krzyżackimi oraz zagrożeniem najazdami tatarskimi w okresie rozbitcia dzielnicowego,
- opisuje przemiany społeczne i gospodarcze, z uwzględnieniem ruchu osadniczego na prawie magdeburskim,
- charakteryzuje proces zjednoczenia państwa polskiego na przełomie XIII i XIV wieku, wskazując na rolę władców piastowskich (ze szczególnym uwzględnieniem roli Władysława Łokietka) oraz Kościoła,

- opisuje rozwój terytorialny państwa polskiego w XIV i XV wieku,
- przedstawia dokonania Kazimierza Wielkiego w dziedzinie polityki wewnętrznej (system obronny, urbanizacja kraju, prawo, nauka) oraz w polityce zagranicznej,
- wyjaśnia przyczyny i ocenia następstwa unii Polski z Litwą,
- charakteryzuje dokonania w dziedzinie polityki wewnętrznej i zagranicznej Jagiellonów w XV wieku,
- opisuje związki Polski z Węgrami w XIV i XV wieku,
- porządkuje i umieszcza w czasie najważniejsze wydarzenia związane z relacjami polsko-krzyżackimi w XIV–XV wieku,
- charakteryzuje rozwój monarchii stanowej i uprawnień stanu szlacheckiego (do konstytucji nihil novi),

2. W zakresie umiejętności uczeń:

- posługuje się mapą,
- uczestniczy w dyskusjach,
- buduje dłuższe pisemne wypowiedzi,
- dostrzega problemy i stara się je rozwiązać,
- popiera swe przemyślenia argumentami,
- korzysta z różnych źródeł wiedzy,
- rozwija samodzielną interpretację materiału źródłowego,
- rozumie związki między przeszłością a teraźniejszością i dostrzega ich wpływ na przyszłość,
- rozwija myślenie analityczne, syntetyczne i przyczynowo-skutkowe,
- rozwija krytycyzm historyczny wobec różnych interpretacji dziejów, stereotypów i uprzedzeń.

Klasa VI

1. W zakresie wymagań programowych uczeń :

- wyjaśnia przyczyny i ocenia skutki odkryć geograficznych na życie społeczno-gospodarcze i kulturowe Europy oraz dla Nowego Świata,
- umieszcza w czasie i przestrzeni wyprawy Krzysztofa Kolumba, Vasco da Gamy, Ferdynanda Magellana oraz sytuuje w przestrzeni posiadłości kolonialne Portugalii i Hiszpanii,
- rozpoznaje charakterystyczne cechy renesansu europejskiego,
- charakteryzuje największe osiągnięcia Leonarda da Vinci, Michała Anioła, Rafaela Santi, Erazma z Rotterdamu, Mikołaja Kopernika, Galileusza i Jana Gutenberga,
- wymienia przyczyny i następstwa reformacji, opisuje cele i charakteryzuje działalność Marcina Lutra i Jana Kalwina oraz przedstawia okoliczności powstania kościoła anglikańskiego,
- wyjaśnia cele zwołania soboru trydenckiego i charakteryzuje reformę Kościoła katolickiego,
- opisuje zmiany terytorialne Polski i Litwy w XVI wieku, w tym terytorium Rzeczypospolitej Obojga Narodów,
- umieszcza w czasie i opisuje najważniejsze wydarzenia w dziedzinie polityki wewnętrznej ostatnich Jagiellonów,
- charakteryzuje politykę zagraniczną ostatnich Jagiellonów, ze szczególnym uwzględnieniem powstania Prus Książęcych,
- przedstawia okoliczności zawarcia unii realnej pomiędzy Polską a Litwą (1569) i jej główne postanowienia,
- charakteryzuje sytuację wyznaniową w państwie polsko-litewskim w XVI wieku, w tym tolerancję wyznaniową,
- wymienia instytucje ustrojowe demokracji szlacheckiej, w tym sejmików i sejmu walnego, charakteryzuje ich kompetencje,
- opisuje model polskiego życia gospodarczego w XVI wieku, uwzględniając działalność gospodarczą polskiej szlachty i rolę chłopów,
- przedstawia największe osiągnięcia polskiego renesansu i reformacji, uwzględniając twórczość Mikołaja Reja, Jana Kochanowskiego, Andrzeja Frycza Modrzewskiego,
- rozpoznaje obiekty sztuki renesansowej na ziemiach polskich,
- charakteryzuje stosunki wyznaniowe i narodowościowe w Rzeczypospolitej i wyjaśnia główne założenia konfederacji warszawskiej,
- wyjaśnia okoliczności uchwalenia artykułów henrykowskich i przedstawia zasady wolnej elekcji; omawia przebieg i rezultaty pierwszych wolnych elekcji,
- opisuje panowanie Stefana Batorego, ze szczególnym uwzględnieniem jego polityki zewnętrznej,
- wyjaśnia główne przyczyny wojen Rzeczypospolitej z Rosją, Szwecją i Turcją oraz przyczyny, cele i następstwa powstania Bohdana Chmielnickiego na Ukrainie,

- omawia przebieg i znaczenie potopu szwedzkiego,
- sytuuje w czasie, lokalizuje i omawia najważniejsze bitwy w XVII wieku,
- dokonuje oceny następstw politycznych, społecznych i gospodarczych wojen w XVII wieku,
- rozpoznaje charakterystyczne cechy kultury baroku, odwołując się do przykładów architektury i sztuki we własnym regionie,
- charakteryzuje, na przykładzie Francji Ludwika XIV, ustrój monarchii absolutnej oraz wymienia główne cechy monarchii parlamentarnej, wykorzystując informacje o ustroju Anglii,
- opisuje idee oświecenia, podaje przykłady ich zastosowania w nauce, literaturze, architekturze i sztuce,
- charakteryzuje zasadę trójpodziału władzy Karola Monteskiusza i zasadę umowy społecznej Jakuba Rousseau,
- charakteryzuje reformy oświeceniowe wprowadzone w Prusach, Rosji i Austrii. XIII. Rzeczpospolita Obojga Narodów w I połowie XVIII wieku,
- omawia przyczyny i charakteryzuje przejawy kryzysu państwa w epoce saskiej,
- charakteryzuje projekty reform ustrojowych Stanisława Leszczyńskiego i Stanisława Konarskiego,
- omawia zjawiska świadczące o postępie gospodarczym, rozwoju kultury i oświaty,
- ocenia pozycję międzynarodową Rzeczypospolitej w czasach saskich. XIV,
- omawia przyczyny i następstwa amerykańskiej wojny o niepodległość,
- wymienia instytucje ustrojowe Stanów Zjednoczonych, wyjaśnia ich funkcjonowanie; ocenia sposób, w jaki konstytucja amerykańska realizowała w praktyce zasadę trójpodziału władzy,
- przedstawia wkład Polaków w walkę o niepodległość Stanów Zjednoczonych XV,
- wyjaśnia główne przyczyny rewolucji i ocenia jej rezultaty,
- analizuje i objaśnia zasady zawarte w Deklaracji Praw Człowieka i Obywatel,
- podaje przykłady naprawy państwa za panowania Stanisława Augusta Poniatowskiego, w tym osiągnięcia Komisji Edukacji Narodowej,
- charakteryzuje cele i konsekwencje konfederacji barskiej,
- sytuuje w czasie obrady Sejmu Wielkiego oraz uchwalenie Konstytucji 3 maja; wymienia reformy Sejmu Wielkiego oraz najważniejsze postanowienia Konstytucji 3 maja,
- wyjaśnia okoliczności zawiązania konfederacji targowickiej i przedstawia jej następstwa,
- rozpoznaje charakterystyczne cechy polskiego oświecenia i charakteryzuje przykłady sztuki okresu klasycyzmu z uwzględnieniem własnego regionu. XVII,
- sytuuje w czasie I, II i III rozbiór Rzeczypospolitej i wskazuje na mapie zmiany terytorialne po każdym rozbiórce,
- przedstawia przyczyny i skutki powstania kościuszkowskiego,
- rozróżnia przyczyny wewnętrzne i zewnętrzne upadku Rzeczypospolitej,
- charakteryzuje zmiany polityczne w Europie w okresie napoleońskim i przemiany społeczno-gospodarcze,
- opisuje okoliczności utworzenia Legionów Polskich oraz omawia ich historię,
- opisuje powstanie Księstwa Warszawskiego, jego ustrój i terytorium,
- przedstawia stosunek Napoleona do sprawy polskiej oraz postawę Polaków wobec Napoleona.

2. W zakresie umiejętności uczeń:

- posługuje się mapą,
- uczestniczy w dyskusjach,
- buduje dłuższe pisemne wypowiedzi,
- dostrzega problemy i stara się je rozwiązać,
- popiera swe przemyślenia argumentami,
- korzysta z różnych źródeł wiedzy,
- samodzielnie interpretuje materiał źródłowy,
- rozumie związki między przeszłością a teraźniejszością i dostrzega ich wpływ na przyszłość,
- rozwija myślenie analityczne, syntetyczne i przyczynowo-skutkowe,
- rozwija krytycyzm historyczny wobec różnych interpretacji dziejów, stereotypów i uprzedzeń.

Klasa VII

1. W zakresie wymagań programowych uczeń:

- omawia przebieg i decyzje kongresu wiedeńskiego, w odniesieniu do Europy, w tym do ziem polskich;
- wymienia wydarzenia związane z walką z porządkiem wiedeńskim, charakteryzuje przebieg Wiosny Ludów w Europie;

- charakteryzuje najważniejsze przejawy rewolucji przemysłowej (wynałazki i ich zastosowania, obszary uprzemysłowienia, zmiany struktur społecznych i warunków życia);
- wskazuje na mapie podział polityczny ziem polskich po kongresie wiedeńskim;
- charakteryzuje okres konstytucyjny Królestwa Polskiego – ustrój (w teorii i praktyce), osiągnięcia w gospodarce, kulturze i edukacji;
- przedstawia przyczyny wybuchu powstania listopadowego, charakter zmagania i następstwa powstania dla Polaków w różnych zaborach;
- omawia położenie Polaków w zaborach pruskim i austriackim, na obszarze ziem zabranych oraz w Rzeczypospolitej Krakowskiej;
- charakteryzuje główne nurty oraz postacie Wielkiej Emigracji i ruch spiskowy w kraju;
- omawia przyczyny i skutki powstania krakowskiego oraz Wiosny Ludów na ziemiach polskich;
- opisuje sytuację polityczną w Europie w II połowie XIX wieku, w tym procesy zjednoczeniowe Włoch i Niemiec;
- prezentuje przyczyny i skutki wojny secesyjnej w Stanach Zjednoczonych;
- wyjaśnia przyczyny, zasięg i następstwa ekspansji kolonialnej państw europejskich w XIX wieku;
- wymienia nowe idee polityczne i zjawiska kulturowe, w tym początki kultury masowej i przemiany obyczajowe.
- omawia pośrednie i bezpośrednie przyczyny powstania styczniowego, w tym „rewolucję moralną” 1861–1862;
- dokonuje charakterystyki działań powstańczych z uwzględnieniem, jeśli to możliwe, przebiegu powstania w swoim regionie;
- omawia uwłaszczenie chłopów w zaborze rosyjskim oraz porównuje z uwłaszczeniem w pozostałych zaborach;
- wylicza formy represji popowstaniowych;
- charakteryzuje działalność Polaków w czasie zesłania na Syberii;
- wyjaśnia cele i opisuje metody działań zaborców wobec mieszkańców ziem dawnej Rzeczypospolitej – rusyfikacja, germanizacja (kulturkampf), autonomia galicyjska;
- rozróżnia postawy społeczeństwa polskiego w stosunku do zaborców – trójlojalizm, praca organiczna, ruch spółdzielczy;
- opisuje formowanie się nowoczesnej świadomości narodowej Polaków;
- omawia narodziny i pierwsze lata istnienia nowoczesnych ruchów politycznych (socjalizm, ruch ludowy, ruch narodowy);
- wyjaśnia społeczne i narodowe aspekty rewolucji w latach 1905–1907;
- charakteryzuje spór orientacyjny w latach 1908–1914;
- dokonuje przeglądu konfliktów pomiędzy mocarstwami europejskimi na przełomie XIX i XX wieku;
- wymienia główne przyczyny wojny (polityczne i gospodarcze, pośrednie i bezpośrednie);
- omawia specyfikę działań wojennych (wojna pozycyjna, manewrowa, działania powietrzne i morskie);
- charakteryzuje postęp techniczny jako rezultat wojny;
- opisuje rewolucje i wojnę domową w Rosji;
- charakteryzuje stosunek państw zaborczych do sprawy polskiej w przededniu i po wybuchu wojny;
- omawia umiędzynarodowienie sprawy polskiej (akt 5 listopada 1916 roku, rola USA i rewolucji rosyjskich, deklaracja z 3 czerwca 1918 roku);
- ocenia polski wysiłek zbrojny, dyplomatyczny, prace państwowotwórcze podczas wojny;
- opisuje kulturowe i cywilizacyjne następstwa wojny;
- charakteryzuje postanowienia konferencji paryskiej oraz traktatu w Locarno; ocenia funkcjonowanie Ligi Narodów i skutki amerykańskiego izolacjonizmu;
- charakteryzuje oblicza totalitaryzmu (włoskiego faszystwu, niemieckiego nazizmu, systemu sowieckiego): ideologię i praktykę;
- omawia formowanie się centralnego ośrodka władzy państwowej (od październikowej deklaracji Rady Regencyjnej do „Małej Konstytucji”);
- przedstawia proces wykuwania granic: wersalskie decyzje i powstańczy wysiłek (zachód) – federacyjny dylemat a inkorporacyjny rezultat (wschód);
- opisuje wojnę polsko-bolszewicką i jej skutki (pokój ryski);
- charakteryzuje skalę i skutki wojennych zniszczeń, zaborowe dziedzictwo;
- charakteryzuje ustrój polityczny Polski na podstawie konstytucji marcowej z 1921 roku;
- ocenia przezwyciężenie spuścizny zaborów (reformy Władysława Grabskiego, powstanie narodowej armii, ujednoczenie systemu szkolnego, unifikację prawa);
- omawia kryzys demokracji parlamentarnej w Polsce – przyczyny, przebieg i skutki przewrotu majowego;
- opisuje polski autorytaryzm – rządy sanacji, zmiany ustrojowe (konstytucja kwietniowa z 1935 roku);
- przedstawia główne kierunki polityki zagranicznej II Rzeczypospolitej (system sojuszy i politykę równowagi);

- charakteryzuje społeczną, narodowościową i wyznaniową strukturę państwa polskiego;
- omawia skutki światowego kryzysu gospodarczego na ziemiach polskich;
- ocenia osiągnięcia gospodarcze II Rzeczypospolitej, a zwłaszcza powstanie Gdyni, magistrali węglowej i Centralnego Okręgu Przemysłowego;
- podaje najważniejsze osiągnięcia kulturalne i naukowe Polski w okresie międzywojennym;
- omawia japońską agresję na Dalekim Wschodzie;
- przedstawia ekspansję Włoch i wojnę domową w Hiszpanii;
- opisuje politykę hitlerowskich Niemiec – rozbijanie systemu wersalsko-lokarneńskiego (od remilitaryzacji Nadrenii do układu w Monachium);
- charakteryzuje politykę ustępstw Zachodu wobec Niemiec Hitlera;
- ocenia konsekwencje paktu Ribbentrop-Mołotow.

2. W zakresie umiejętności uczeń:

- swobodnie posługuje się mapą,
- aktywnie uczestniczy w dyskusjach,
- sprawnie buduje dłuższe pisemne wypowiedzi,
- dostrzega problemy i je rozwiązuje,
- na podstawie własnych przemyśleń wyraża własne poglądy i popiera je silnymi argumentami,
- sięga po inną niż podręcznik literaturę,
- tworzy przejrzyste notatki,
- samodzielnie interpretuje materiał źródłowy,
- rozumie związki między przeszłością a teraźniejszością i dostrzega ich wpływ na przyszłość,
- rozwija myślenie analityczne, syntetyczne i przyczynowo-skutkowe,
- rozwija krytycyzm historyczny wobec różnych interpretacji dziejów, stereotypów i uprzedzeń.

Klasa VIII

1. W zakresie wymagań programowych uczeń:

- charakteryzuje położenie międzynarodowe Polski w przededniu wybuchu II wojny światowej,
- sytuuje w czasie etapy wojny obronnej i wskazuje na mapach położenia stron walczących,
- podaje przykłady szczególnego bohaterstwa Polaków (obrona poczty w Gdańsku, walki o Westerplatte, obrona wieży spadochronowej w Katowicach, bitwy pod Mokrą i Wizną, obrona Warszawy, obrona Grodna, bitwa pod Kockiem),
- przedstawia oraz sytuuje w czasie i przestrzeni przełomowe wydarzenia II wojny światowej (polityczne i militarne),
- charakteryzuje politykę Niemiec na terenach okupowanej Europy, przedstawia zagładę Żydów i eksterminację innych narodów,
- wyjaśnia przyczyny klęski państw Osi,
- wymienia główne decyzje konferencji wielkiej trójki (Teheran, Jałta, Poczdam),
- przedstawia bezpośrednie skutki II wojny światowej, w tym problem zmiany granic i przesiedleń ludności,
- porównuje założenia i metody polityki niemieckiej i sowieckiej w okupowanej Polsce,
- wymienia przykłady zbrodni niemieckich i sowieckich (Palmiry, Katyń),
- wyjaśnia przyczyny i rozmiary konfliktu polsko-ukraińskiego (rzeź wołyńska) na Kresach Wschodnich,
- charakteryzuje polityczną i militarną działalność polskiego państwa podziemnego, w tym formy oporu wobec okupantów,
- wyjaśnia przyczyny i opisuje skutki wybuchu powstania warszawskiego oraz ocenia postawę aliantów i Związku Sowieckiego wobec powstania,
- przedstawia okoliczności powstania i omawia działalność rządu RP na wychodźstwie,
- umieszcza w czasie i przestrzeni działania polskich formacji na różnych frontach i obszarach toczącej się wojny,
- przedstawia politykę mocarstw wobec sprawy polskiej w czasie II wojny światowej,
- charakteryzuje bezpośrednie skutki II wojny światowej, wyróżniając następstwa polityczne, społeczne, gospodarcze i kulturowe, z uwzględnieniem powstania Organizacji Narodów Zjednoczonych,
- wyjaśnia przyczyny i skutki rozpadu koalicji antyhitlerowskiej oraz opisuje początki zimnej wojny,
- opisuje okoliczności powstania NRD i RFN,

- wskazuje na mapie państwa NATO i Układu Warszawskiego, charakteryzując oba ugrupowania polityczno-wojskowe,
- omawia sytuację w ZSRR i państwach jego strefy wpływów z uwzględnieniem wydarzeń na Węgrzech w 1956 roku i w Czechosłowacji w 1968 roku,
- określa przyczyny, umieszcza w czasie i przestrzeni procesy dekolonizacyjne i ocenia ich następstwa,
- charakteryzuje konflikty doby zimnej wojny, w tym wojny w Korei, Wietnamie i Afganistanie oraz omawia skutki blokady Berlina i kryzysu kubańskiego,
- wyjaśnia przyczyny i cechy konfliktu na Bliskim Wschodzie,
- omawia przemiany w Chinach po II wojnie światowej,
- wyjaśnia przyczyny oraz lokalizuje w czasie i przestrzeni proces rozpadu ZSRR na przełomie lat osiemdziesiątych i dziewięćdziesiątych, a także wyjaśnia jego następstwa,
- charakteryzuje przemiany społeczno-polityczne w Europie Środkowo-Wschodniej w latach 1989–1991,
- przedstawia cele i główne etapy rozwoju Unii Europejskiej,
- opisuje najważniejsze przemiany kulturowe i społeczne po II wojnie światowej,
- przedstawia okoliczności przejścia władzy w Polsce przez komunistów (rola ZSRR, referendum ludowe, wybory w 1947 roku),
- charakteryzuje postawy Polaków wobec nowych władz ze szczególnym uwzględnieniem oporu zbrojnego,
- przedstawia przemiany ustrojowe, gospodarczo-społeczne i kulturowe w okresie stalinizmu,
- charakteryzuje system terroru stalinowskiego w Polsce i ocenia jego skutki,
- wyjaśnia przyczyny i skutki poznańskiego czerwca 1956 roku oraz znacznie wydarzeń październikowych 1956 roku,
- opisuje system władzy w latach 60. i 70. w PRL i formy uzależnienia od ZSRR,
- charakteryzuje realia życia społecznego i kulturalnego z uwzględnieniem specyfiki czasów gomułkowskich i gierkowskich,
- przedstawia i sytuuje w czasie i przestrzeni różnorodność przyczyn kryzysów społecznych 1968, 1970, 1976 i ich konsekwencje,
- wyjaśnia znaczenie polityczne i społeczne Kościoła katolickiego,
- opisuje narodziny i proces kształtowania się opozycji politycznej 1976–1980,
- przedstawia działalność Jana Pawła II i ocenia jego wpływ na przemiany społeczne i polityczne,
- wyjaśnia przyczyny i następstwa strajków sierpniowych w 1980 roku,
- charakteryzuje ruch społeczny „Solidarność”,
- wyjaśnia przyczyny wprowadzenia stanu wojennego, opisuje jego przebieg i konsekwencje,
- przedstawia postawy Polaków wobec stanu wojennego, fenomen oporu społecznego,
- wyjaśnia przyczyny zawarcia porozumienia „okrągłego stołu”, przedstawia jego głównych uczestników i opisuje postanowienia,
- opisuje kluczowe przemiany ustrojowe w latach 1989–1997,
- charakteryzuje przemiany społeczno-polityczne, gospodarcze i kulturowe lat 90.,
- wyjaśnia przyczyny napięć społecznych,
- przedstawia i sytuuje w czasie i przestrzeni proces rozpadu Układu Warszawskiego i odzyskanie suwerenności przez Polskę,
- wyjaśnia przyczyny i znaczenie przystąpienia Polski do NATO w 1999 roku,
- wyjaśnia przyczyny i znaczenie przystąpienia Polski do Unii Europejskiej w 2004 roku.

2. W zakresie umiejętności uczeń:

- swobodnie posługuje się mapą nawet przy opisywaniu wydarzeń o charakterze światowym,
- aktywnie uczestniczy w dyskusjach na kontrowersyjne tematy,
- sprawnie buduje dłuższe pisemne wypowiedzi,
- dostrzega problemy i je rozwiązuje,
- na podstawie własnych przemyśleń wyraża własne poglądy i popiera je silnymi argumentami,
- sięga po inną niż podręcznik literaturę,
- tworzy przejrzyste notatki,
- samodzielnie interpretuje materiał źródłowy,
- rozumie związki między przeszłością a teraźniejszością i dostrzega ich wpływ na przyszłość,
- rozwija myślenie analityczne, syntetyczne i przyczynowo-skutkowe,
- aktywnie obserwuje współczesne wydarzenia i uczy się je komentować,
- uaktualnia informacje w oparciu o najnowsze odkrycia,

- rozwija krytycyzm historyczny wobec różnych interpretacji dziejów, stereotypów i uprzedzeń.

II. Ogólne kryteria oceniania

1. **Stopień celujący:** uczeń w zakresie posiadanej wiedzy wykracza poza podstawy programowe; analizuje przyczyny i następstwa poznanych wydarzeń; samodzielnie korzysta ze źródeł historycznych, potrafi je zinterpretować ze znacznym zrozumieniem realiów epoki; samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia, biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów; wypowiedzi ustne i pisemne cechują się wzorowym językiem; jest aktywny na lekcjach; wykonuje prace domowe dla chętnych; bierze udział w konkursach i osiąga najwyższe sukcesy (uzyskał tytuł laureata konkursu przedmiotowego o zasięgu wojewódzkim, uzyskał tytuł finalisty lub laureata ogólnopolskiej olimpiady przedmiotowej); jest zaangażowany w organizację uroczystości o charakterze patriotyczno-historycznym; realizuje projekt edukacyjny z zakresu historii.
2. **Stopień bardzo dobry:** uczeń w stopniu wyczerpującym opanował materiał programowy; interpretuje proste źródła historyczne i potrafi je wykorzystać w trakcie wypowiedzi; bezbłędnie posługuje się mapą; wydarzenia historyczne przedstawia jako proces; jest systematyczny w swoich obowiązkach; poprawnie stosuje umiejętności nabyte na lekcjach; bierze udział w konkursach, w których dochodzi do najwyższych etapów.
3. **Stopień dobry:** uczeń potrafi scharakteryzować każdą z poznanych epok, choć w zakresie wiedzy ma niewielkie braki; inspirowany przez nauczyciela potrafi odtworzyć fragmenty rzeczywistości historycznej na podstawie źródeł lub literatury; nie do końca opanował umiejętności (analiza porównawcza, prowadzenie dyskusji, posługiwanie się mapą); rozumie pojęcia historyczne, ale nie zawsze je wykorzystuje; potrafi wskazać związki przyczynowo-skutkowe między wydarzeniami; bierze udział w konkursach; wykonuje obowiązkowe prace domowe.
4. **Stopień dostateczny:** wiedza ucznia jest wyrywkowa i fragmentaryczna; przy pomocy nauczyciela jest w stanie zrozumieć najważniejsze zagadnienia, ale nie potrafi ich łączyć w logiczne ciągi; słabo opanował umiejętności np. pokaże na mapie państwo, ale nie potrafi omówić położenia wykorzystując kierunki świata; jego aktywność na lekcjach jest bardzo mała; zaniedbuje prace domowe; robi wiele błędów językowych przy odpowiedziach; potrafi ułożyć fakty historyczne w ciąg chronologiczny.
5. **Stopień dopuszczający:** uczeń ma duże braki w zakresie wiedzy; nie potrafi korzystać z żadnych innych materiałów niż podręcznik; rozumie tylko te pojęcia historyczne, które wielokrotnie pojawiają się na lekcjach, ale ma duże trudności w posługiwaniu się nimi; nie uczestniczy aktywnie na lekcji, choć stara się wykonywać polecenia nauczyciela; jest często nieprzygotowany do lekcji; stosuje tylko podstawowe umiejętności; często nie odrabia prac domowych.
6. **Stopień niedostateczny:** uczeń nie rozumie i nie wykonuje podstawowych poleceń nauczyciela; nawet przy pomocy nauczyciela nie potrafi odtworzyć choćby fragmentarycznej wiedzy; jest niesystematyczny; nie robi żadnego postępu w zakresie rozwoju swych umiejętności; ma duże braki w zakresie podstawowych wiadomości; zeszyt prowadzi niestarannie i niesystematycznie; notorycznie nie odrabia prac domowych.

III. Technika sprawdzania wiedzy i umiejętności ucznia

1. Kontrola ustna:

- zadawanie pytań podczas lekcji,
- pytania powtórzeniowe (utrwalające i kontrolujące),
- kontrola ustna bieżąca (niezapowiadana) obejmować może materiał trzech ostatnich lekcji,
- kontrola ustna bieżąca (zapowiadana) obejmująca większą partię materiału,
- dawanie poleceń np. wskaż na mapie.

2. Kontrola pisemna:

- **kartkówka;**
 - bez zapowiedzi,
 - z 3 ostatnich lekcji, do 20 min. maksymalnie,
 - piszą ją uczniowie obecni, którzy nie zgłosili nieprzygotowania i nie są zwolnieni z odpowiedzi ustnej lub pisemnej w związku z przyjsciem do szkoły po długotrwałej nieobecności usprawiedliwionej (min. 1 tydzień),
 - nauczyciel jest zobowiązany oddać sprawdzoną kartkówkę w ciągu tygodnia swojej obecności,
 - kartkówka jest udostępniana do wglądu rodziców na ich prośbę,
 - uczeń nie ma możliwości poprawy oceny z kartkówki,
- **sprawdzian;**
 - ze ściśle określonej partii materiału,
 - tydzień wcześniej zapowiedziany,
 - jeśli nauczyciel jest nieobecny w dniu zapowiedzianego sprawdzianu, może przeprowadzić go w najbliższym terminie bez konieczności zapowiadania; sprawdzian nie jest wtedy wliczany do maksymalnej liczby (trzech) sprawdzianów w tygodniu i (jednego) w danym dniu,
 - poprzedzony powtórzeniem jeśli na realizację przedmiotu przeznaczone są dwie godziny tygodniowo; w przypadku jednej godziny tygodniowo powtórzenie nie jest obowiązkowe,
 - nauczyciel zobowiązany jest oddać sprawdzian w ciągu 2 tygodni swojej obecności,
 - sprawdzian jest obowiązkowy i w razie nieobecności nieusprawiedliwionej uczeń zalicza go w formie pisemnej na najbliższej lekcji, na której jest obecny, po sprawdzianie; w razie nieobecności usprawiedliwionej uczeń osobiście umawia się z nauczycielem co do terminu i formy zaliczenia sprawdzianu (tzw. „drugi termin”),
 - osoby, zaliczające sprawdzian w drugim terminie obowiązują ten sam zakres materiału co w pierwszym terminie, ale forma i pytania mogą być zmienione przez nauczyciela,
 - uczeń ma prawo poprawić stopień niedostateczny, dopuszczający i dostateczny ze sprawdzianu w terminie 1 tygodnia po oddaniu sprawdzianu w formie ustalonej przez nauczyciela; może to uczynić na zajęciach obowiązkowych lub zajęciach dodatkowych np. ze społeczach wyrównawczych,
 - sprawdzian jest udostępniany do wglądu rodziców na ich prośbę,
- **test osiągnięć** (wystandaryzowany);
 - zapowiedziany, lecz nie jest poprzedzony powtórzeniem,
 - ze ściśle określonej partii materiału (może służyć badaniu wyników nauczania lub jako egzamin próbny),
 - jest obowiązkowy, lecz piszą go osoby obecne,

- **test półroczny, roczny;**
 - jest to test wiadomości i umiejętności (nauczyciel może wymagać od uczniów nieobecnych zaliczenia testu w formie ustnej zgodnie z procedurą w sprawdzianach),
 - jest obowiązkowy dla ucznia (wyniki testów mogą być wykorzystane w celu mierzenia jakości pracy szkoły),
 - uczeń nie ma możliwości poprawienia oceny z testu,
- **sprawdzian (test) wiadomości i umiejętności;**
 - jest przeprowadzany dla uczniów wnoszących o ustalenie wyższej niż przewidywana rocznej oceny,
 - forma pisemna, trwa 60 min,
 - obejmuje wymagania na wnioskowaną przez ucznia lub jego rodziców roczną ocenę z przedmiotu i polega na podsumowaniu wiadomości i umiejętności przewidzianych w podstawach programowych w danym roku szkolnym,

3. Prace domowe:

- **obowiązkowa;**
 - w formie pisemnej lub ustnej,
 - można 1 raz w ciągu półrocza zgłosić brak pracy domowej (w ramach 1 możliwości zgłoszenia nieprzygotowania),
 - w razie niezgłoszenia braku pracy domowej uczeń otrzymuje stopień niedostateczny,
 - jeżeli uczeń wykona pracę domową, ale niezgodnie z poleceniem nauczyciela nie otrzymuje stopnia, lecz wskazania nauczyciela, gdzie i jaki błąd popełnił, jest więc zobowiązany wykonać ją powtórnie (tym razem bez względu jak uczeń ją wykona może otrzymać stosowny stopień),
 - każda obowiązkowa praca domowa musi być odrobiona lub uzupełniona,
 - brak zeszytu przy zadanej pisemnej pracy domowej równa się brakowi pracy domowej,
- **dla chętnych;**
 - może być w każdej formie, może polegać na aktywności pozalekcyjnej lub na realizacji projektu edukacyjnego,
 - uczeń nie musi jej odrabiać,
 - uczeń z tego typu pracy domowej nie może otrzymać oceny niedostatecznej i dopuszczającej (chyba, że tego sobie życzy).

4. Kontrola aktywności:

- podczas każdej lekcji uczeń może otrzymać „+”, które przelicza się na oceny (7 „+” stopień celujący; 5 „+” stopień bardzo dobry; 4 „+” stopień dobry; 3 „+” stopień dostateczny),
- plusiki mogą, ale nie muszą być zamieniane na stopnie,
- samo uczestnictwo (nieważne są osiągnięcia) w konkursach wewnątrzszkolnych i pozaszkolnych będzie nagradzane „+”,
- uczestnictwo w ostatnim etapie konkursu szkolnego będzie nagrodzone dwoma plusikami,
- osiągnięcie pierwszego miejsca w ostatnim etapie konkursu szkolnego lub uczestnictwo w rejonowym etapie konkursu pozaszkolnego będzie nagrodzone stopniem bardzo dobry,
- uczestnictwo w najwyższym etapie konkursu pozaszkolnego będzie nagradzane stopniem celujący,
- uzyskanie tytułu laureata wojewódzkiego konkursu historycznego daje uczniowi celującą ocenę klasyfikacyjną roczną z historii,

- uczeń może być nagrodzony plusikami za wykonanie pomocy naukowych (w zależności od wkładu pracy i materiałów, jakości oraz przydatności uczeń może otrzymać od jednego do pięciu plusików za wykonanie pomocy naukowej),
- aktywny udział w zajęciach pozalekcyjnych będzie nagradzany ocenami (w zależności od wkładu pracy mogą być to różne stopnie, nie niższe jednak niż dobry).

5. Kontrola zeszytów:

- wszelkie braki należy uzupełnić (jeżeli uczeń był nieobecny dłużej niż 3 tygodnie i usprawiedliwił nieobecność, osobiście umawia się z nauczycielem, czy i ile lekcji musi uzupełnić),
- nauczyciel ma prawo sprawdzić i ocenić zeszyt przedmiotowy (zwraca się uwagę na systematyczne prowadzenie, obowiązkowe prace domowe, estetykę, błędy, daty, numery lekcji itp. z uwzględnieniem wytycznych w opiniach lub orzeczeniach PPP).

6. Nieprzygotowania:

- dopuszcza się 1 możliwość zgłoszenia nieprzygotowania w półroczu; osoby, które nie zgłosiły na początku lekcji nieprzygotowania i zostały poproszone do odpowiedzi otrzymują stopień niedostateczny (nie mogą wówczas skorzystać z kropki),
- uczeń po dłuższej nieobecności (minimum tydzień) ma prawo zgłosić nieprzygotowanie do zajęć (w ciągu pierwszych trzech dni po nieobecności) bez konsekwencji wykorzystania „kredytu”; ma jednocześnie obowiązek uzupełnić zaległości w ciągu kolejnego tygodnia,
- jeśli nauczyciel zaczął przeprowadzać kartkówkę, a uczeń wcześniej nie zgłosił nieprzygotowania, pisze ją,
- za nieprzygotowanie uważa się brak obowiązkowej pracy domowej lub brak gotowości do kontroli ustnej bądź pisemnej,
- osoby po długotrwałej nieobecności (min. 1 tydzień), która została usprawiedliwiona, są zwolnione z odpowiedzi ustnej i pisemnej, jednakże są one zobowiązane do zaliczenia materiału w terminie wskazanym przez nauczyciela (może to być kolejna lekcja),
- nie przyjmuje się zgłoszenia nieprzygotowania w dniu sprawdzianu lub testu z wyjątkiem tych osób, które przyszły na lekcję bezpośrednio po długotrwałej chorobie (min. 1 tydzień choroby), te osoby zaliczają sprawdzian zgodnie z procedurą osób zaliczających w drugim terminie,
- nauczyciel nie ma obowiązku przypominania uczniom czy możliwość nieprzygotowania została przez nich wykorzystana.

7. Częstotliwość oceniania:

- za podstawę do wystawienia śródrocznej lub rocznej oceny klasyfikacyjnej przyjmuje się przynajmniej cztery oceny, wtedy jeśli frekwencja ucznia na danych zajęciach przekracza 50% obecności,
- w przypadku, gdy na realizację przedmiotu przeznaczona jest jedna godzina tygodniowo, liczba ocen nie może być mniejsza niż trzy (jeśli frekwencja przekracza 50%),
- średnia ocen cząstkowych nie jest podstawą wystawienia śródrocznej i rocznej oceny z historii.

8. Zasady stosowania „+” i „-” przy ocenach:

- „+” oznacza osiągnięcia ucznia bliższe wyższej kategorii wymagań,
- „-” oznacza osiągnięcia ucznia bliższe niższej kategorii wymagań,

- znaków powyższych nie stawia się przy stopniach: celujący i niedostateczny.

9. Ocenianie sprawdzianów i testów:

niedostateczny	– do 29,9 %	maksymalnej liczby punktów
dopuszczający	– od 30 %	do 49,9 % maksymalnej liczby punktów
dostateczny	– od 50 %	do 70,9 % maksymalnej liczby punktów
dobry	– od 71 %	do 86,9 % maksymalnej liczby punktów
bardzo dobry	– od 87 %	do 95,6 % maksymalnej liczby punktów
celujący	– od 96%	do 100 % punktów

Górna granica przedziału procentowego/punktowego umożliwia wystawienie oceny z plusem, a dolna – oceny z minusem.

10. Tryb uzyskania wyższych niż przewidywane rocznych ocen klasyfikacyjnych z historii:

- nauczyciel ma obowiązek poinformować ucznia i jego rodziców o przewidywanej dla niego rocznej ocenie klasyfikacyjnej na dwa tygodnie przed rocznym klasyfikacyjnym posiedzeniem rady pedagogicznej; w przypadku oceny niedostatecznej jest to miesiąc przed klasyfikacyjnym posiedzeniem rady pedagogicznej,
- na prośbę ucznia lub jego rodziców nauczyciel wydaje kserokopie ocenionych prac pisemnych,
- informacja o przewidywanej rocznej ocenie klasyfikacyjnej jest przekazywana uczniowi w postaci ustnej, podczas lekcji; wpisu do dziennika elektronicznego,
- warunkiem uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z historii jest złożenie przez ucznia lub rodziców/prawnych opiekunów wniosku do dyrektora w terminie 7 dni od otrzymania informacji o przewidywanej dla niego ocenie,
- uczeń może ubiegać się o podwyższenie przewidywanej oceny tylko o jeden stopień,
- we wniosku uczeń lub jego rodzice/prawni opiekunowie określają ocenę, o jaką się ubiega,
- nauczyciel w terminie 2 dni pisemnie określa zakres materiału oraz konieczne wymagania do uzyskania oceny wskazanej przez ucznia we wniosku z określeniem terminów, w jakich uczeń winien wykazać się znajomością materiału, nie później jednak niż 3 dni przed rocznym posiedzeniem klasyfikacyjnym rady pedagogicznej (konkretną datę ustala nauczyciel, może to być kolejny dzień po przekazaniu uczniowi zakresu materiału oraz koniecznych wymagań),
- uczeń i jego rodzice (prawni opiekunowie) winni podpisać otrzymaną od nauczyciela informację; jej kopię przechowuje się w dokumentacji do ukończenia lub opuszczenia przez ucznia szkoły,
- uczeń wykazuje się wiedzą w formie pisemnego zróżnicowanego testu trwającego 60 min.,
- prawo do ubiegania się o ocenę wyższą niż przewidywana nie przysługuje uczniom, którzy:
 - a) w ciągu roku szkolnego przynajmniej z dwóch prac klasowych, sprawdzianów uzyskali oceny o 2 stopnie niższe od ocen, o które się ubiegają,
 - b) nie wykorzystali możliwości gwarantowanej przez PZO poprawienia stopnia (niedostateczny, dopuszczający, dostateczny) otrzymanego ze sprawdzianu lub pracy klasowej (albo go nie poprawili),
 - c) nie pisali wszystkich prac klasowych lub sprawdzianów,
 - d) mają frekwencję niższą niż 80% na zajęciach z danego przedmiotu (z wyjątkiem długotrwałej choroby),
 - e) mają nieusprawiedliwione nieobecności na danych zajęciach,

- uczeń uzyskuje wyższą niż przewidywana roczną ocenę klasyfikacyjną, o którą się ubiegał we wniosku, jeśli wykaże się odpowiednią wiedzą i umiejętnościami w formie i terminie uzgodnionym z nauczycielem,
- **niezależnie od omówionego trybu i warunków uzyskiwania wyższych niż przewidywane rocznych ocen klasyfikacyjnych uczeń może uzyskać wyższą roczną ocenę klasyfikacyjną, jeśli spełnił kryteria na daną ocenę do terminu klasyfikacji rocznej,**
- w szczególnych przypadkach zaniedbywania przez ucznia obowiązków nauczyciel może ustalić roczną ocenę klasyfikacyjną z zajęć edukacyjnych niższą od przewidywanej.

8. Ustalenia końcowe:

- nie ocenia się ucznia negatywnie w dniu powrotu do szkoły po dłuższej usprawiedliwionej nieobecności; cenę pozytywną nauczyciel wpisuje do dziennika lekcyjnego na życzenie ucznia,
- nie ocenia się negatywnie ucznia znajdującego się w trudnej sytuacji losowej (wypadek, śmierć bliskiej osoby i inne przyczyny niezależne od woli ucznia); ocenę pozytywną nauczyciel wpisuje do dziennika lekcyjnego na życzenie ucznia,
- uczeń może nie być klasyfikowany z historii, jeżeli brak jest podstaw do ustalenia śródrocznej lub rocznej oceny klasyfikacyjnej z powodu nieobecności ucznia na zajęciach edukacyjnych przekraczającej połowę czasu przeznaczanego na te zajęcia w szkolnym planie nauczania (szczegółowe ustalenia w Statucie Szkoły),
- uczeń lub jego rodzice (prawni opiekunowie) mogą zgłosić zastrzeżenia do dyrektora, jeżeli uznają, że roczna ocena klasyfikacyjna z historii została ustalona niezgodnie z przepisami prawa dotyczącymi trybu ustalania tej oceny (szczegółowe ustalenia w statucie szkoły),
- uczeń, który w wyniku rocznej klasyfikacji uzyskał ocenę niedostateczną z historii, może zdawać egzamin poprawkowy (szczegółowe ustalenia w Statucie Szkoły),
- nauczyciel dostosowuje wymogi do uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się na podstawie wyraźnych zaleceń poradni psychologiczno-pedagogicznej dotyczących historii,
- wszystkie inne okoliczności nie ujęte w PZO są regulowane przez Statut Szkoły,
- nauczyciel może być opiekunem projektu edukacyjnego, ale nie musi (jeśli już ma określoną grupę realizującą projekt, następnym uczniom może odmówić pełnienia funkcji opiekuna projektu),
- na wniosek ucznia bądź jego rodziców/prawnych opiekunów nauczyciel podaje uzasadnienie oceny bieżącej lub proponowanej oceny rocznej z przedmiotu (w ciągu 7 dni, które ma na przygotowanie uzasadnienia).